

δημοσιονομικό
συμβούλιο
fiscal council

ΕΝΔΙΑΜΕΣΗ ΕΚΘΕΣΗ 2026

Σεπτέμβριος 2026

δημοσιονομικό συμβούλιο
fiscal council

Λεωφόρος Λεμεσού 75,
2121, Αγλαντζιά
Λευκωσία
Ιστοσελίδα: www.fiscalcouncil.gov.cy

Έκδοση Σεπτεμβρίου 2026

Ενδιάμεση Έκθεση 2026

Δημοσιονομικού Συμβουλίου Κύπρου

**Ικανοποιητικοί δημοσιονομικοί δείκτες, χρόνια προβλήματα
- το μεγάλο στοίχημα της κυπριακής οικονομίας**

ΜΕΡΟΣ Α΄ - ΓΕΝΙΚΗ ΣΥΝΟΨΗ

Κεντρικό μήνυμα

Η κυπριακή οικονομία παρουσιάζει ικανοποιητικές μακροοικονομικές και δημοσιονομικές επιδόσεις, με έναν από τους υψηλότερους ρυθμούς ανάπτυξης στην Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΕ) κατά την περίοδο 2023–2025, δημοσιονομικά πλεονάσματα και ταχεία αποκλιμάκωση του δημόσιου χρέους, παρά το δυσμενές γεωπολιτικό και ενεργειακό περιβάλλον.

Η ευνοϊκή αυτή συγκυρία δεν πρέπει να οδηγήσει σε εφησυχασμό, αλλά να αξιοποιηθεί ως ευκαιρία για στοχευμένες παρεμβάσεις και διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις, για να μην μετατραπούν οι χρόνιες αδυναμίες της οικονομίας σε μόνιμο δημοσιονομικό κόστος.

1. Εισαγωγή

Η παρούσα Ενδιάμεση Έκθεση αξιολογεί τις μακροοικονομικές και δημοσιονομικές εξελίξεις της κυπριακής οικονομίας κατά το 2025 και τις προοπτικές για τα επόμενα έτη 2026–2027.

Ειδικότερα, η Έκθεση εξετάζει την πορεία των βασικών μακροοικονομικών μεγεθών και προβλέψεων, τις δημοσιονομικές εξελίξεις με βάση τα στοιχεία του Κρατικού Προϋπολογισμού και της Γενικής Κυβέρνησης. Αξιολογεί επίσης την τήρηση των καθορισμένων ανώτατων ορίων για το δημοσιονομικό έλλειμμα, το δημόσιο χρέος και τη συμβατότητα της δημοσιονομικής πορείας με το ισχύον εθνικό και ευρωπαϊκό δημοσιονομικό πλαίσιο.

Παράλληλα, αξιολογούνται τα βασικά μέτρα δημοσιονομικής πολιτικής και οι επιπτώσεις τους στη μεσο- και μακροπρόθεσμη δημοσιονομική βιωσιμότητα, καθώς και η συμβολή τους στην οικονομική ανάπτυξη, την κοινωνική συνοχή, την αντιμετώπιση των συνεπειών της κλιματικής αλλαγής και την ποιότητα των παρεχόμενων δημόσιων αγαθών. Λαμβάνοντας υπόψη τα πιο πάνω, παρατίθενται εισηγήσεις και συστάσεις που αποσκοπούν στη διαμόρφωση συνθηκών συνέχισης της ικανοποιητικής μακροοικονομικής πορείας της κυπριακής οικονομίας και στην αντιμετώπιση, παράλληλα, των μακροχρόνιων διαρθρωτικών προκλήσεων.

Η εκτελεστική σύνοψη στο επόμενο κεφάλαιο συνοψίζει την ανάλυση, τα βασικά ευρήματα και τις συστάσεις και απευθύνεται στο ευρύ κοινό.

Στα κεφάλαια που ακολουθούν η ανάλυση, τα βασικά ευρήματα και οι συστάσεις παρατίθενται σε μεγαλύτερη λεπτομέρεια και απευθύνονται σε άτομα με εξειδικευμένες γνώσεις και ενδιαφέρον για τα δημόσια οικονομικά. Για διευκόλυνση του αναγνώστη στην αρχή κάθε κεφαλαίου παρατίθεται, σε πλαίσιο, σύνοψη των ευρημάτων.

Τα εξειδικευμένα κεφάλαια ευελπιστούμε να αποτελέσουν πλατφόρμα για δημιουργικό διάλογο και μελλοντικές παρεμβάσεις τόσο των μελών του Δημοσιονομικού Συμβουλίου όσο και στελεχών των αρμόδιων υπηρεσιών του ευρύτερου δημόσιου τομέα και ενδιαφερόμενων οικονομολόγων.

2. Εκτελεστική Σύνοψη

Σύνοψη Μακροοικονομικών Εξελίξεων

Η κυπριακή οικονομία διατήρησε αναπτυξιακή δυναμική το 2025, με τον πραγματικό ρυθμό ανάπτυξης να διαμορφώνεται στο 3,8%, έναντι 3,9% το 2024, παραμένοντας μεταξύ των υψηλότερων στην ΕΕ. Η ανάπτυξη στηρίχθηκε κυρίως στην ιδιωτική κατανάλωση, και στις εξαγωγές υπηρεσιών – ιδίως των τομέων της πληροφόρησης και επικοινωνίας καθώς και του τουρισμού.

Κατά το πρώτο τρίμηνο του 2026, η κυπριακή οικονομία κατέγραψε ρυθμό ανάπτυξης 3%¹ σε σύγκριση με το αντίστοιχο τρίμηνο του 2025. Για το σύνολο του έτους, η ανάπτυξη αναμένεται να παραμείνει γύρω στο 3%².

Η γεωπολιτική αστάθεια στη Μέση Ανατολή εξακολουθεί να αποτελεί σημαντικό καθοδικό κίνδυνο για τις μακροοικονομικές προοπτικές της Κύπρου. Η υψηλή εξάρτηση από εισαγόμενη ενέργεια και ο ανοικτός χαρακτήρας της οικονομίας ενισχύουν την έκθεση σε ενδεχόμενη νέα κλιμάκωση, μέσω υψηλότερων τιμών ενέργειας και μεταφορών και ασθενέστερης εξωτερικής ζήτησης, με καθοδικούς κινδύνους για την ανάπτυξη και ανοδικούς κινδύνους για τον πληθωρισμό. Περαιτέρω η ανοδική τάση των επιτοκίων των Αμερικανικών ομολόγων ωθεί γενικότερα τα επιτόκια κρατικών ομολόγων προς τα πάνω και αποτελεί πρόσθετη πρόκληση.

Μεσοπρόθεσμα, ο ρυθμός ανάπτυξης αναμένεται να εξακολουθήσει να κυμαίνεται γύρω στο 3%, υπό την προϋπόθεση ότι δε θα υπάρξει έξαρση των γεωπολιτικών αναταράξεων στην Μέση Ανατολή και περαιτέρω επιδείνωση του εξωτερικού περιβάλλοντος.

Η ικανοποιητική ανάπτυξη του 2025 συνοδεύτηκε από αύξηση της απασχόλησης κατά περίπου 3,5% και διατήρηση της ανεργίας σε ιστορικά χαμηλό επίπεδο, στο 4,4%. Κατά τη διάρκεια του 2026, η ανεργία υποχώρησε περαιτέρω στο 3,6%³ το δεύτερο τρίμηνο, ενώ σε ετήσια βάση προβλέπεται να διαμορφωθεί στο 4,2%. Η συνύπαρξη χαμηλής ανεργίας και αυξημένων κενών θέσεων εργασίας επιβεβαιώνει την ύπαρξη αναντιστοιχιών μεταξύ των διαθέσιμων δεξιοτήτων και των αναγκών των επιχειρήσεων. Παράλληλα, η αύξηση της απασχόλησης αναμένεται να επιβραδυνθεί αισθητά, σε ετήσια βάση, στο 1,3%.

Οι εξελίξεις αυτές καταδεικνύουν ότι η περαιτέρω ανάπτυξη, μακροπρόθεσμα, δε μπορεί να στηριχθεί, πρωτίστως, στη συνεχή επέκταση της απασχόλησης. Απαιτείται ενίσχυση της παραγωγικότητας, αναβάθμιση και μεγαλύτερη ειδίκευση του ανθρώπινου δυναμικού, αύξηση των παραγωγικών επενδύσεων και ευρύτερη υιοθέτηση νέων τεχνολογιών.

¹ Στατιστική Υπηρεσία Κύπρου, «Τριμηνιαίοι Εθνικοί Λογαριασμοί: 1ο τρίμηνο 2026.

² Για σκοπούς συνεκτικής παρουσίασης, η εκτελεστική σύνοψη χρησιμοποιεί ως βασικό σενάριο τις τελευταίες διαθέσιμες προβλέψεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, όπως παρουσιάζονται στις Εαρινές Οικονομικές Προβλέψεις 2026 και στη βάση δεδομένων AMECO (Annual Macroeconomic καθώς και τις τελευταίες προβλέψεις του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου. (ΔΝΤ) (Cyprus: 2026 Article IV Consultation, IMF Country Report No. 26/145). Κατ' εξαίρεση, η εκτίμηση για τον ρυθμό ανάπτυξης της κυπριακής οικονομίας το 2026 έχει επικαιροποιηθεί από το ΔΣΚ με βάση τα πιο πρόσφατα διαθέσιμα στοιχεία της Στατιστικής Υπηρεσίας Κύπρου που διαφοροποιούνται από την πρόβλεψη τα Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

³ Ποσοστό ανεργίας με βάση την Έρευνα Εργατικού Δυναμικού της Στατιστικής Υπηρεσίας Κύπρου, Δελτίο Τύπου, 27 Αυγούστου 2026, χωρίς εποχική διόρθωση (<https://www.cystat.gov.cy/el/PressRelease?id=73312>)

Ο πληθωρισμός ακολούθησε πτωτική πορεία το 2025 στο 0,8% κυρίως λόγω της υποχώρησης των διεθνών τιμών ενέργειας και αγαθών. Ωστόσο, στις αρχές του 2026 εμφανίστηκαν εκ νέου ανοδικές πιέσεις, με την ετήσια μεταβολή του Εναρμονισμένου Δείκτη Τιμών Καταναλωτή (ΕνΔΤΚ) να ανέρχεται στο 5,2%⁴ τον Αύγουστο σε σύγκριση με τον Αύγουστο του 2025, εν μέσω σημαντικών αυξήσεων στις τιμές της ενέργειας και των υπηρεσιών. Για το σύνολο του 2026, ο πληθωρισμός προβλέπεται να διαμορφωθεί στο 3,6%, προτού υποχωρήσει γύρω στο 2,2% το 2027.

Όσον αφορά τον δομικό πληθωρισμό, αναμένεται να αυξηθεί στο 2,3% το 2026, αντανακλώντας κυρίως τις επίμονες πιέσεις στις τιμές των υπηρεσιών και τις έμμεσες επιδράσεις από την άνοδο του ενεργειακού κόστους, πριν υποχωρήσει οριακά στο 2,2% το 2027⁵.

Παράλληλα, οι πιέσεις στην προσιτότητα της στέγασης εντείνονται, ιδιαίτερα για νεότερα και χαμηλότερου εισοδήματος νοικοκυριά, γεγονός που απαιτεί στενότερη παρακολούθηση των εξελίξεων στην αγορά κατοικίας.

Στον εξωτερικό τομέα, οι εξαγωγές υπηρεσιών εξακολουθούν να αναπτύσσονται ραγδαία και να αποτελούν το κύριο στήριγμα της οικονομικής δραστηριότητας. Ωστόσο, το έλλειμμα του ισοζυγίου τρεχουσών συναλλαγών προβλέπεται να διευρυνθεί από 6,4% του ΑΕΠ το 2025 σε 7,2% το 2026. Το επίμονα αρνητικό ισοζύγιο πρωτογενούς εισοδήματος αποτελεί βασικό εξηγητικό παράγοντα του ελλείμματος, ενώ η προβλεπόμενη επιδείνωση το 2026 συνδέεται επίσης με το υψηλότερο κόστος εισαγωγών ενέργειας και την ασθενέστερη τουριστική δραστηριότητα.

Σημειώνεται, ωστόσο, ότι σημαντικό μέρος των εκρών πρωτογενούς εισοδήματος αφορά λεγόμενα επανεπενδυθέντα κέρδη (δηλ. κέρδη από κυπριακές εταιρείες με ξένους μετόχους) μέσω λογιστικής μεταχείρισης και αντισταθμίζεται από αντίστοιχες λογιστικές εισροές άμεσων επενδύσεων στον χρηματοοικονομικό λογαριασμό. Το γεγονός αυτό περιορίζει τον άμεσο κίνδυνο χρηματοδότησης, χωρίς όμως να αναιρεί το δεδομένο ότι σημαντικό μέρος του εισοδήματος που παράγεται εγχώρια περιέρχεται σε μη κατοίκους.

Παράλληλα, οι εισροές ξένων κεφαλαίων, περιλαμβανομένων των επενδύσεων σε ακίνητα, συμβάλλουν στη χρηματοδότηση του ελλείμματος, χωρίς να ενισχύουν στον ίδιο βαθμό την παραγωγικότητα και την εξαγωγική βάση. Ως εκ τούτου, προτεραιότητα πρέπει να αποτελεί η προσέλκυση και διοχέτευση επενδύσεων σε δραστηριότητες που διευρύνουν την παραγωγική ικανότητα, ενισχύουν την ενεργειακή αυτονομία και αυξάνουν το εθνικό εισόδημα. Υπενθυμίζουμε, πως τέτοιες σοβαρές επενδύσεις προϋποθέτουν την ύπαρξη ισχυρών ανεξάρτητων θεσμών που αφορούν π.χ., την απόδοση δικαιοσύνης, την φήμη της χώρας, και την εύρυθμη λειτουργία του κράτους και της οικονομίας.

⁴ Eurostat, Euro area annual inflation up to 3.3% – Flash estimate, August 2026, 1 Σεπτεμβρίου 2026. Το ποσοστό 5,2% για την Κύπρο αποτελεί προκαταρκτική εκτίμηση. (<https://ec.europa.eu/eurostat/web/products-euro-indicators/w/2-01092026-ap>)

⁵ Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου (ΚΤΚ), Μακροοικονομικές Προβλέψεις της ΚΤΚ για την Κυπριακή Οικονομία, Ιούνιος 2026.

Σύνοψη Δημοσιονομικών Εξελίξεων

Η αξιολόγηση του ΔΣΚ δεν περιορίζεται μόνον στην αποτύπωση των δημοσιονομικών εξελίξεων, αλλά εστιάζει στη βιωσιμότητα και τη σύνθεση της δημοσιονομικής πολιτικής, στις τυχόν αποκλίσεις από τους συμφωνημένους δημοσιονομικούς στόχους και στις προτεραιότητες πολιτικής ενόψει του Προϋπολογισμού του 2027 και του μεσοπρόθεσμου πλαισίου για την περίοδο 2027-29.

Η δημοσιονομική θέση της Κύπρου παραμένει θετική. Το πλεόνασμα της Γενικής Κυβέρνησης διαμορφώθηκε στο 3,4% του Ακαθάριστου Εγχώριου Προϊόντος (ΑΕΠ) το 2025 και το πρωτογενές πλεόνασμα⁶ στο 4,6%.

Η θετική δημοσιονομική εικόνα θα πρέπει, ωστόσο, να αξιολογείται και υπό το πρίσμα της διαχρονικά χαμηλής υλοποίησης του αναπτυξιακού προϋπολογισμού. Κατά το πρώτο εξάμηνο του 2026, η υλοποίηση ανήλθε σε 25% (€412,4 εκατ. έναντι συνολικού προϋπολογισμού €1,62 δισ.), ποσοστό ίδιο με το αντίστοιχο εξάμηνο του 2025 και κοντά στον μέσο όρο 22% της τελευταίας δεκαετίας.

Η αύξηση των εσόδων παρέμεινε θετική, αλλά επιβραδύνθηκε λόγω της αποκλιμάκωσης του πληθωρισμού, της εξομάλυνσης της δραστηριότητας στις κατασκευές και στον τομέα των ακινήτων και των ελαφρύνσεων, στο πλαίσιο της φορολογικής μεταρρύθμισης. Σύμφωνα με την Ετήσια Έκθεση Προόδου 2026⁷, η φορολογική μεταρρύθμιση εκτιμάται ότι θα επιφέρει καθαρή μείωση των δημόσιων εσόδων κατά περίπου €284 εκατ. το 2026, ποσό που αντιστοιχεί σε περίπου 0,7% του ΑΕΠ. Παράλληλα, η κοινωνική και αναδιανεμητική διάσταση της μεταρρύθμισης φαίνεται περιορισμένη, καθώς σημαντικό μέρος των φορολογικών ελαφρύνσεων δεν επικεντρώνεται στα χαμηλότερα εισοδηματικά στρώματα, αλλά επεκτείνεται και σε νοικοκυριά μεσαίου και υψηλότερου εισοδήματος.

Οι δημόσιες δαπάνες αυξήθηκαν, κυρίως, λόγω της επιτάχυνσης των επενδύσεων που χρηματοδοτούνται από την ΕΕ, καθώς και των υψηλότερων δαπανών για μισθούς και κοινωνικές μεταβιβάσεις. Η προβλεπόμενη υποχώρηση του δημοσιονομικού πλεονάσματος το 2026 δεν ανατρέπει τη συνολικά θετική δημοσιονομική θέση. Μεσοπρόθεσμα μετά το 2026, υπάρχει περιθώριο για σταδιακή και προσεκτικά βαθμονομημένη μείωση των πλεονασμάτων, υπό την προϋπόθεση ότι ο διαθέσιμος δημοσιονομικός χώρος θα κατευθυνθεί σε παραγωγικές δημόσιες επενδύσεις και σε καλύτερα στοχευμένες κοινωνικές παρεμβάσεις, και όχι σε μισθολογικές δαπάνες και οριζόντιες και μόνιμες παροχές που αυξάνουν την ακαμψία των δημόσιων δαπανών.

Το δημόσιο χρέος μειώθηκε από την κορύφωσή του σε επίπεδα άνω του 114% του ΑΕΠ το 2020 στο 55% το 2025, κάτω από την τιμή αναφοράς του 60%, και αναμένεται να συνεχίσει την πτωτική του πορεία. Η αποκλιμάκωση αντανακλά τα διατηρούμενα πρωτογενή

⁶ Πρωτογενές πλεόνασμα είναι η θετική διαφορά μεταξύ των συνολικών εσόδων και των συνολικών δαπανών της Γενικής Κυβέρνησης, εξαιρουμένων των δαπανών για τόκους του δημόσιου χρέους. Αποτελεί βασικό δείκτη δημοσιονομικής ανάλυσης για δύο λόγους. Οι δαπάνες για τόκους απορρέουν από αποφάσεις δανεισμού του παρελθόντος και από τις συνθήκες των αγορών, και δεν ελέγχονται από την τρέχουσα δημοσιονομική πολιτική· το πρωτογενές αποτέλεσμα απομονώνει, επομένως, το τμήμα του ισοζυγίου που διαμορφώνεται από τις σημερινές επιλογές πολιτικής.

⁷ Υπουργείο Οικονομικών (ΥΠΟΙΚ), *Cyprus Annual Progress Report 2026*, Απρίλιος 2026.

πλεονάσματα, την ικανοποιητική ονομαστική ανάπτυξη⁸ και τις ευνοϊκές χρηματοδοτικές συνθήκες. Παρά τους χαμηλούς κινδύνους για τη βιωσιμότητα του χρέους, ο διαθέσιμος δημοσιονομικός χώρος δεν είναι απεριόριστος. Η διατήρηση της δημοσιονομικής πειθαρχίας αποκτά ιδιαίτερη σημασία και σε περιόδους αυξημένων εκλογικών πιέσεων.

Σημειώνεται ότι η διεθνής εμπειρική βιβλιογραφία δεν τεκμηριώνει ότι η προεκλογική δημοσιονομική χαλάρωση ενισχύει τις πιθανότητες εκλογικής επικράτησης, αντίθετα, σε ανεπτυγμένες και εδραιωμένες δημοκρατίες, η επιδείνωση του δημοσιονομικού αποτελέσματος έχει συνδεθεί με χαμηλότερες πιθανότητες επανεκλογής.⁹

Οι μελλοντικές πιέσεις από τη γήρανση του πληθυσμού και την κλιματική προσαρμογή καθιστούν αναγκαία τη διατήρηση επαρκών αποθεμάτων και την αποφυγή νέων μόνιμων δαπανών καταναλωτικής φύσης.

Σε σχέση με τη συνταξιοδοτική μεταρρύθμιση, το ΔΣΚ αξιολογεί κατ' αρχήν θετικά βασικές κατευθύνσεις της, ιδίως τη διατήρηση της κανονικής ηλικίας συνταξιοδότησης στα 65 έτη και την ενίσχυση των χαμηλοσυνταξιούχων και της βασικής σύνταξης, ενώ θεωρεί κρίσιμη την πλήρη και διαφανή αποτύπωση του κόστους και των πηγών χρηματοδότησής της. Επιπρόσθετα, το ΔΣΚ θεωρεί καίριας σημασίας τη σύνδεση του ορίου αφυπηρέτησης με το προσδόκιμο ζωής, όπως καθορίζεται στο νόμο καθώς και την υλοποίηση των προγραμματιζόμενων αυξήσεων στις συνεισφορές το 2029, 2034 και 2039. Επιπλέον, θεωρείται κρίσιμης σημασίας για την επάρκεια των συντάξεων η σταδιακή επέκταση του 2^{ου} Πυλώνα δηλαδή των Ταμείων Προνοίας ώστε να καλυφθεί καθολικά το εργατικό δυναμικό.

Πρόσθετη πηγή δημοσιονομικής αβεβαιότητας αποτελούν οι εξελίξεις σε μεγάλα ενεργειακά έργα, ιδίως η ολοκλήρωση του τερματικού εισαγωγής Υδροποιημένου Φυσικού Αερίου (LNG) στο Βασιλικό και η ηλεκτρική διασύνδεση Great Sea Interconnector (GSI). Οι καθυστερήσεις, η αβεβαιότητα ως προς το τελικό κόστος και το χρονοδιάγραμμα υλοποίησης, καθώς και τυχόν πρόσθετες χρηματοδοτικές ανάγκες, καθιστούν αναγκαία τη στενή παρακολούθηση της δυνητικής δημοσιονομικής έκθεσης. Οποιαδήποτε απόφαση για πρόσθετη δημόσια χρηματοδότηση ή άλλη μορφή κρατικής στήριξης θα πρέπει να βασίζεται σε επικαιροποιημένη τεχνικοοικονομική μελέτη, η οποία να τεκμηριώνει τη βιωσιμότητα του έργου και να προσδιορίζει με σαφήνεια το ύψος και τη μορφή της δημόσιας στήριξης που απαιτείται για τη διασφάλισή της.

Παράλληλα, η έγκαιρη ολοκλήρωση των έργων είναι σημαντική για την άμβλυνση του υδατικού προβλήματος, τη διαφοροποίηση του ενεργειακού εφοδιασμού και τη μεγαλύτερη αξιοποίηση των ΑΠΕ.

⁸ Η ονομαστική ανάπτυξη αντιστοιχεί στην ετήσια ποσοστιαία μεταβολή του ΑΕΠ σε τρέχουσες τιμές και ενσωματώνει τόσο τη μεταβολή του πραγματικού όγκου παραγωγής όσο και τη μεταβολή των τιμών. Το ΑΕΠ σε τρέχουσες τιμές αυξήθηκε από €34.770,2 εκατ. το 2024 σε €36.483,5 εκατ. το 2025,

⁹ Brender, A. and Drazen, A. (2008), "How Do Budget Deficits and Economic Growth Affect Reelection Prospects? Evidence from a Large Panel of Countries", *American Economic Review*, 98(5), 2203–2220. Η μελέτη εξετάζει 74 χώρες την περίοδο 1960–2003, περιλαμβανομένης της Κύπρου, και δεν εντοπίζει στοιχεία ότι η δημιουργία δημοσιονομικών ελλειμμάτων αυξάνει την πιθανότητα επανεκλογής. Στις ανεπτυγμένες χώρες και στις εδραιωμένες δημοκρατίες, η δημοσιονομική επιδείνωση συνδέεται αντίθετα με χαμηλότερη πιθανότητα επανεκλογής.

Το υψηλό ενεργειακό κόστος παραμένει σημαντικός ανασταλτικός παράγοντας για την ανταγωνιστικότητα της οικονομίας και το διαθέσιμο εισόδημα των νοικοκυριών, ενώ ενισχύει την ευαισθησία του πληθωρισμού στις εξωτερικές ενεργειακές διαταραχές.

Όσον αφορά τους κλιματικού κινδύνους, πρόσφατες ενδεικτικές εκτιμήσεις, σε σταθερές τιμές 2023, τοποθετούν το ετήσιο οικονομικό κόστος βασικών φυσικών κλιματικών κινδύνων σε περίπου €50 εκατ. το 2026 και μεταξύ €0,70 και €1,26 δισ. το 2050. Παρότι τα ποσά αυτά δεν αντιστοιχούν εξ ολοκλήρου σε δημόσια δαπάνη, αναδεικνύουν την ανάγκη έγκαιρης ενσωμάτωσης των κλιματικών κινδύνων στον μακροπρόθεσμο δημοσιονομικό σχεδιασμό και στην εκτίμηση των δυνητικών χρηματοδοτικών αναγκών του κράτους έως το 2050¹⁰.

Κύριες διαρθρωτικές αδυναμίες και κίνδυνοι

Παρά τη θετική συνολική εικόνα, εξακολουθούν να υφίστανται σημαντικές διαρθρωτικές χρόνιες αδυναμίες:

- χαμηλή αύξηση της παραγωγικότητας της εργασίας στο σύνολο της οικονομίας και αναντιστοιχίες μεταξύ των διαθέσιμων δεξιοτήτων και των αναγκών της αγοράς εργασίας,
- καθυστέρηση στην υλοποίηση μεγάλων αναπτυξιακών έργων και μη έγκαιρη ολοκλήρωση έργων του Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας,
- περιορισμένη αναδιανεμητική αποτελεσματικότητα των κοινωνικών δαπανών,
- καθυστερήσεις στην απονομή της δικαιοσύνης,
- υψηλό απόθεμα μη εξυπηρετούμενων δανείων εκτός του τραπεζικού συστήματος,
- περιορισμένη πιστωτική διαμεσολάβηση, ιδιαίτερα για καινοτόμες δραστηριότητες
- υψηλή ενεργειακή εξάρτηση που μεταφράζεται σε υψηλό ενεργειακό κόστος,
- υστέρηση στην έρευνα, την καινοτομία και την τεχνολογική υιοθέτηση.

Ιδιαίτερη σημασία έχουν οι παρατεταμένες καθυστερήσεις στην απονομή της δικαιοσύνης, οι οποίες δυσχεραίνουν την αποτελεσματική λειτουργία της κρατικής μηχανής και επιβαρύνουν παράλληλα τη λειτουργία του ιδιωτικού τομέα και το επιχειρηματικό περιβάλλον. Η επιτάχυνση της απονομής δικαιοσύνης αποτελεί, συνεπώς, σημαντική προϋπόθεση για την ενίσχυση της θεσμικής αποτελεσματικότητας και της ανταγωνιστικότητας της οικονομίας.

Πρόσθετους κινδύνους συνιστούν η παρατεταμένη γεωπολιτική αστάθεια και η συνακόλουθη επιβράδυνση της ανάπτυξης βασικών εμπορικών εταίρων.

Υπό το πρίσμα αυτό, η διατήρηση της δημοσιονομικής σταθερότητας πρέπει να συνδυαστεί με τη βελτίωση της ποιότητας των δημόσιων δαπανών και επενδύσεων, την αποτελεσματικότερη κοινωνική προστασία και την επιτάχυνση των μεταρρυθμίσεων που ενισχύουν την παραγωγικότητα και την ανθεκτικότητα της οικονομίας. Στη βάση αυτή διαμορφώνονται οι στρατηγικές επιλογές που ακολουθούν.

¹⁰ The Cyprus Institute, *Climate physical costs for Cyprus* (2026). Σημείωση: Ετήσιες εκτιμήσεις σε εκατ. ευρώ, σε σταθερές τιμές 2023. Οι δύο εκτιμήσεις για τον τουρισμό αποτελούν εναλλακτικά σενάρια και δεν αθροίζονται.

δημοσιονομικό συμβούλιο
fiscal council

Λεωφόρος Λεμεσού 75,
2121, Αγλαντζιά
Λευκωσία
Ιστοσελίδα: www.fiscalcouncil.gov.cy

Έκδοση Σεπτέμβρης 2026